

Afgørelser – Reg. nr.: 00951.00

Fredningen vedrører: Paradiseg, Rudeskov

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

27-11-1944

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t
af

Førhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt.

Aar 1944, den 27. November blev der af Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt i Sagen om Fredning af Paradisegen afsagt saalydende

K E N D E L S E:

Ved Skrivelse af 21. Juni 1944 rejste Landbrugsministeriet overfor Fredningsnævnet Spørgsmaal om Fredning af den saakaldte "Paradiseg", der staar i den sydlige Udkant af Rudeskov tæt ved Skovløberstedet "Paradishus" ved Rudersdalvejen, idet Egen vil blive berørt af en paatænkt Udvidelse af Rudersdalvejen.

Denne Vej blev paa Strækningen ud for Egen istandsat i 1937. Kørebanen blev da udvidet til en Bredde af 6 m. med Fortov paa hver Side af en Bredde af $2\frac{1}{2}$ m. Vejen slaar et Sving ud for Egen, og dette Sving har en Radius paa 40 m. Vejen bliver for Tiden udvidet og reguleret paa begge Sider af det i 1937 regulerede Vejstykke, og Ministeriet for offentlige Arbejder, der yder Tilskud hertil, har stillet som Betingelse for Ydelsen af Tilskudet, at de af Ministeriet den 10. August 1943 udfærdigede Vejregler gennemføres for hele Vejen, altsaa ogsaa for det i 1937 regulerede Vejs'tykke. I disse Regler er det bl.a. foreskrevet, at der for Biveje, der ikke er af større Betydning, og hvor Hastigheden for Kørsel ikke maa overstige 40 Km. i Timen, skal anvendes Normalradier for Kurver paa 125 m. Ved den i Henhold hertil foretagne Projektering af Anlægningen af Vejstykket ved Paradisegen er der regnet med, at Kørebanen skal have en Bredde af 7 m, at Fortovene skal have en Normalbredde af 2,5 m, som dog skal kunne nedsættes til 2,0 m og at Kunven skal rettes ud til en Radius af 125 m. Herved vilde Egen, der nu staar i en Afstand fra Vejkanten af 12 m kun komme til at staa i en Afstand fra Vejkanten af 8 m, og det vilde blive nødvendigt at kappe Grene af Egen og at fylde Jord paa det Omraade, hvor Egen maa antages at have sine Rødder.

Paradisegen er ifølge Oplysninger fra Hørsholms Skovdistrikt i 1932 blevet opmaalt saaledes:

Omkreds 1,3 m. Højde	5,3 m.
Højde	18,2 m.
Bulhøjde	3,0 m.
Kronediameter	18,0 m.

Egen vokser imidlertid stadig; i de sidste Aar er den vokset ca. 3 m ud til Siderne. Den ses særligt at vokse ud mod Vejen.

Paa et Møde den 14. September 1944 foreslog Repræsentanter for Ministeriet for offentlige Arbejder, at det foreliggende Projekt skulde ændres, saaledes at Bredden af det nordre Fortov skulde nedsættes til en Bredde af 1,5 m. ud for Egen og saaledes, at der i

Stedet for Stengærde skulde opsættes et Naturtræshegn udfor Egen. Derved vilde opnaas, at der blev mindre Opfyldning over Egens Rødder og mindre Kapning af dens Grene. Navnet forbeholdt sig at indhente en Erklæring fra Professor ved Universitetet, Dr. phil. Knud Jessen, og denne har under 22. Oktober 1944 afgivet saalydende Udtalelse:

Efter Anmodning har jeg den 20. ds. beset Paradisegen ved Rudersdalvej i Holte.

Paradisegen (et Ekspl. af Arten Stilk-Eg) hører til Danmarks største og ældste Ege, men er dog i Modsætning til de fleste andre gamle Ege i Landet i Besiddelse af sin fulde Livskraft og tilsyneladende ganske uberørt af Alderen; praktisk talt alle dens Grene er i Behold og bærer rige Løvmasser.

Træet hælder i sydlig Retning, og til denne Side har det sine største og kraftigste Grene, af hvilke de nedre Grene næsten naar helt ned til Jorden; derimod er Kronens Udvikling svagere mod Nord; Egen er tydeligvis oprindelig et Skovbrynstræ. Det er vokset op ved Bredden af en lille (nu tilfyldt) Sø, saaledes at det altid har modtaget fuldt Lys fra Syd, medens det paa den modsatte Side er blevet trykket noget af Skoven, ^{som} tidligere maa have strakt sig ud til Stedet, hvor Egen staar. Ved sin saaledes erhvervede monumentale Form, ved sin Frodighed og Størrelse er det enestaaende blandt nordsjællandske Ege.

I god Overenstemmelse med Træets sunde Tilstand er det paavist, at det endnu i de senere Aar har bredt sig betydeligt ud mod Vejen, og det maa ventes, at det langt frem i Tiden stadig vil vokse og brede sig

Set fra Vejen præsenterer Paradisegen sig mest imponerende, og da det staar frit, tilstrækker det sig i høj Grad de vejfarendes Opmærksomhed, hvorfor det ogsaa er meget kendt og skattet af Offentligheden. Et Træ af denne sjældne Form og Skønhed bør bevares længst muligt og saa meget mere, som det staar ved alfar Vej i en tæt bebygget Egn. Men Vejens Nærhed betyder en Fare for Træet, hvis dets egentlige Livsrum berøres af denne, saaledes at Vejbanen eller Fortov kommer ind over Træets Rodsystem. Planen for Vejreguleringen i dens første Skikkelse maa derfor betegnes som meget farligt for Træet. Ved Regulering af Vejen efter Ingeniør Larsens Ændringsforslag vil Træets Rodsystem vel i mindre Grad blive berørt, men utvivlsomt tilstrækkeligt til i det lange Løb at skade Træet, og Konflikten mellem dette og Vejen vil ogsaa under denne Forudsætning føre til, at dets nedre Grene maa kappes, naar de skyder ud over Vejanlægget.

Paradisegen, der er kendt som Egnens største Seværdighed i sin Art, kan leve endnu i lange Tidsrum, og der maa regnes med, at den vil kræve yderligere Plads. Vil man derfor gøre, hvad der er muligt for at bevare den intakt for Eftertiden, maa der disponeres paa langt Sigt, og Vejen bør da ikke føres nærmere ind til Træet, end det allerede er sket ved Vejreguleringen af 1937.

Skovrideren for Hørsholm Skovdistrikt har i et og alt kunnet slutte sig til Professorens Udtalelse.

Danmarks Naturfredningsforening har herefter andraget om, at der gennemføres en Fredning af Egen og om, at der træffes Bestemmelse om at den omhandlede Vej ikke maa føres nærmere ind til Træet end sket

ved Vejreguleringen i 1937.

Da Paradisegen efter det oplyste er af saa stor Værdi, og da en Forlægning af Rudersdalvejen nærmere ind mod Træet efter sagkyndig Opfattelse maa befrygtes at kunne skade Træet, finder Nævnet at burde nedlægge Forbud imod, at en saadan Vejforlægning finder Sted. Endvidere finder Nævnet at burde tage Paastanden om en Fredning af Træet til Følge.

Det bestemmes derfor, at Paradisegen fredes.

Det skal navnlig være forbudt uden Samtykke af Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt og Direktoratet for Statsskovbruget at foretage Afskæring af Grene eller foretage Jordpaafyldning paa det Omraade, hvor Egen maa antages at have sine Rødder, eller overhovedet at foretage nogen Foranstaltning hvorved Egens fortsatte normale Vækst hæmmes.

Olrik.

Carl Poulsen.

Kai Jensen.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00951.00

Dispensationer i perioden: 23-08-1984

Aenkløst
 24.8.84
 Per H.

REG. NR. 957

Modtaget i fredningsstyrelsen

24 AUG. 1984

Naturfredningsnævnet har dages dato tilskrevet Birch & Krogboe, rådgivende ingeniører K/S, Virum, således:

" Ang. distributionsledninger for vand og gas i Rudersdalsvej i fortovet ved "Paradisegen".

Ved brev af 27. marts 1984 har Birch & Krogboe, rådgivende ingeniørkontor K/S, Virum, ansøgt om nævnets godkendelse af etablering af distributionsledninger for vand og gas i fortovet ved "Paradisegen".

"Paradisegen" er fredet i henhold til kendelse af 27. november 1944.

Ifølge kendelsen står egen i en afstand fra vejkanthen af 12 m, og det er forbudt uden samtykke fra fredningsnævnet og Direktoratet for Statsskovbruget at foretage afskæring af grene eller foretage jordpåfyldning på det område, hvor egen må antages at have sine rødder, eller overhovedet at foretage nogen foranstaltning, hvorved egens fortsatte normale vækst hæmmes.

Sagen har af nævnet været forelagt Hovedstadsrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Hørsholm Skovdistrikt. Fra sidstnævnte foreligger udtalelse om, at det må antages, at en placering af naturgasledningen så langt ude i fortovet som muligt må være tilstrækkeligt til, at fredningskendelsens hensigt er opfyldt.

Hovedstadsrådet har ikke haft bemærkninger til sagen.

Danmarks Naturfredningsforening, der har haft sagen til udtalelse i tiden 7. maj - 8. august 1984 har ingen indvendinger.

Således foranlediget meddeler nævnet herved i medfør af bestemmelsen i fredningskendelse af 27. november 1944 for sit vedkommende tilladelse til den ansøgte etablering i overensstemmelse

med de fremsendte tegninger på vilkår, at ledningerne placeres så langt ude i fortovet som muligt.

Den af nævnet således meddelte tilladelse bortfalder i medfør af naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger påankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, vedkommende amtsråd, Hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse kan derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58."

Hvilket herved meddeles.

Lis Lauritsen
Lis Lauritsen
Formand

Fredningsstyrelsen
Amaliegade 13
1256 København K